Het Belang van Limburg

Het Belang van Limburg WEBSITE 08/11/2024 - 03:00

Blinde Peltse vertaalt boeken en doceert aan KU Leuven, nu wint ze prestigieuze prijs

PELT - Al sinds haar tiende is ze blind, als gevolg van een hersentumor. Maar intussen doctoreerde ze in de Duitse literatuur, vertaalt ze aartsmoeilijke boeken én is ze docent aan de KU Leuven. Voor dat straffe parcours krijgt de Peltse Joëlle Feijen nu de prestigieuze Prix Lion Francout, goed voor 25.000 euro.

Al sinds 1978 reikt de Brusselse stichting Lion-Francout een prijs uit aan een blinde landgenoot die “met veel moed en doorzettingsvermogen de moeilijkheden die gelinkt zijn aan de handicap, heeft weten te overwinnen én zich heeft ingezet voor de samenleving”. Naast de eer is er ook een bedrag van 25.000 euro aan verbonden.

Dit jaar gaat de Prix Lion Francout naar Joëlle Feijen. De Peltse, die intussen verhuisd is naar Holsbeek, heeft op haar 35ste al een bijzonder indrukwekkend cv. Na haar studies Taal- en Letterkunde doctoreerde ze in de Duitse literatuur, meer bepaald over de relatie tussen de Oostenrijkse auteur en Nobelprijswinnaar Peter Handke en Georges-Arthur Goldschmidt, een Franse schrijver van Duitse origine. Vandaag is ze docent aan de KU Leuven en geeft ze vakken als Literair Vertalen en Literatuur in vergelijkend perspectief. Daarnaast bracht ze zelf ook al heel wat vertalingen op de markt. Zo verschijnt er binnenkort een nieuwe Nederlandse uitgave van de Duitse Goethe-klassieker ‘Die Leiden des Jungen Werthers’ van haar en collega Eva Gijsen.

“Mijn zicht ging geleidelijk achteruit. Bij de oogarts bleek dat er een hersentumor tegen de oogzenuw drukte. Twee dagen later ben ik geopereerd, en sindsdien ben ik blind. De tumor had al te veel schade aangericht”

Joëlle Feijen

Hersentumor

Printed by ACADEMIC KULeuven for legal and academic purposes only.

Dat Joëlle al sinds haar tiende blind is, maakt haar carrière alleen maar straffer. “Mijn zicht ging geleidelijk achteruit”, vertelt ze. “Bij de oogarts bleek dat er een hersentumor tegen de oogzenuw drukte. Twee dagen later ben ik geopereerd, en sindsdien ben ik blind. De tumor had al te veel schade aangericht. Zo zijn ook mijn hypofyse en hypothalamus beschadigd. Daar ondervind ik het meeste last van. De hypofyse zorgt bijvoorbeeld voor de hormoonproductie, maar ik moet al die hormonen via medicatie regelen. Regelmatig lig ik in het ziekenhuis met een infectie. Ik neem bijvoorbeeld ook cortisol, dat ook wel stresshormoon genoemd wordt. Zo moet ik inschatten dat ik bij stresserende of drukke periodes meer neem. Dat leidt ook tot vermoeidheid en pijnklachten.”

Desondanks slaagde Joëlle er dus in een indrukwekkend parcours af te leggen. “Het middelbaar verliep wel met hobbels”, zegt ze. “Maar stap voor stap ging het beter. Ik wilde Taal- en Letterkunde studeren en koos voor de KU Leuven, omdat daar de beste faciliteiten waren voor studenten met een functiebeperking. De eerste twee jaar heb ik voltijds gestudeerd, maar dat bleek niet vol te houden. In vergelijking met andere studenten had ik meer tijd nodig om te blokken, en ik had ook meer rust nodig. Soms zat ik de hele zomer te blokken, ook al had ik geen herexamens. In het derde jaar heb ik dan maar veertig studiepunten opgenomen, en ook de master heb ik gespreid opgenomen.”

“Of ik de studenten ook inspireer? Ik hoop wel dat ik hen niet alleen iets bijbreng op het vlak van vertalen, maar ook als het gaat over inclusie”

Joëlle Feijen

Hand opsteken

Ook vandaag slaagt Joëlle er nog dagelijks in om, zoals de Prix Lion Francout het voorschrijft, de moeilijkheden van haar blindheid te overwinnen. “In de les maak ik er weinig woorden aan vuil”, zegt ze. “Soms zit ik de eerste les al in het lokaal als de studenten binnenkomen, dus hebben ze het zelfs niet meteen door. Ik zeg hen wel dat het geen zin heeft om hun hand op te steken als ze iets willen vragen, omdat ik blind ben. Het zijn kleine groepen, dus dat gaat vlot. Of ik de studenten ook inspireer? Ik hoop wel dat ik hen niet alleen iets bijbreng op het vlak van vertalen, maar ook als het gaat over inclusie.”

Voor haar vertalingen en haar werk gebruikt Joëlle een brailleleesregel. “Dat is een soort kastje voor de laptop waarop alles wat op het scherm in Word staat, in braille verschijnt. Als ik een roman vertaal, laat ik die wel drukken in braille, op papier. Een boek van 300 pagina’s resulteert zo in 16 boeken in braille. Ik typ de vertaling op computer en kan die controleren met de brailleleesregel. Voor een snelle mail gebruik ik ook spraaktechnologie, maar bij een vertaling merk je zo bijvoorbeeld geen dubbele spaties op.”

Rest nog de vraag: wat is Joëlle van plan met die 25.000 euro? “Eerlijk? Ik weet het nog niet. In februari ga ik nog naar het Literaturarchiv Marbach in Duitsland, om vrijgekomen briefwisseling tussen Handke en Goldschmitt verder te onderzoeken. Ik kan het geld wel gebruiken om ook ter plaatse alle extra voorzieningen die ik nodig heb, te regelen. Maar ik ben sinds kort ook opnieuw bezig met een oude hobby: pianospelen. Dus misschien koop ik er een piano mee, of ik ga eens op reis.”

Thomas Jansen

Printed by ACADEMIC KULeuven for legal and academic purposes only.